

Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
MACIEJA SZPUNARA
przedstawiona w dniu 22 lutego 2024 r.¹

Sprawa C-135/23

**Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV
(GEMA)
przeciwko
GL**

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Amtsgericht Potsdam (sąd rejonowy w Poczdamie, Niemcy)]

Odesłanie prejudycjalne – Własność intelektualna – Prawo autorskie i prawa pokrewne – Dyrektywa 2001/29/WE – Artykuł 3 ust. 1 – Prawo do publicznego udostępniania – Pojęcie „czynności udostępniania” – Udostępnianie w mieszkaniach odbiorników telewizyjnych wyposażonych w wewnętrzną antenę pozwalającą na odbiór programów

Wprowadzenie

1. W prawie autorskim Unii prawo do publicznego udostępniania z pewnością zajmuje zaszczytne miejsce w odniesieniu do uwagi poświęconej mu w orzecznictwie Trybunału. Wśród kwestii prawnych związanych z tą instytucją prawną jedną z najbardziej fundamentalnych jest rozróżnienie między publicznym udostępnianiem, które jest czynnością podlegającą wyłącznym prawom podmiotów praw autorskich, i zwykłym dostarczaniem urządzeń do wykonywania lub odbierania takiego udostępniania, które nie podlega tym prawom.
2. Kryteria, które należy wziąć pod uwagę przy dokonywaniu tego rozróżnienia, zostały określone w niedawno wydanych wyrokach Trybunału². Niniejsza sprawa wskazuje niemniej, że nadal istnieją niejasne obszary lub sytuacje graniczne, w których nie jest łatwo zdecydować z całą pewnością, po której stronie tego rozróżnienia znajduje się dana czynność.
3. Tym samym do Trybunału zwrócono się o uściślenie jego orzecznictwa w tej dziedzinie w sposób zarówno zapewniający spójność, jak i zachowujący właściwą równowagę między poszczególnymi wchodzącymi w grę interesami.

¹ Język oryginału: francuski.

² Zobacz w szczególności wyroki: z dnia 2 kwietnia 2020 r., Stim i SAMI (C-753/18, zwany dalej „wyrokiem Stim i SAMI”, EU:C:2020:268); z dnia 22 czerwca 2021 r., YouTube i Cyando (C-682/18 i C-683/18, EU:C:2021:503); z dnia 20 kwietnia 2023 r., Blue Air Aviation (C-775/21 i C-826/21, zwany dalej „wyrokiem Blue Air Aviation”, EU:C:2023:307).

Ramy prawne

Prawo Unii

4. Artykuł 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym³ stanowi:

„Państwa członkowskie powinny zapewnić autorom wyłączne prawo do zezwalania lub zabrania na jakiegokolwiek publiczne udostępnianie ich utworów, drogą przewodową lub bezprzewodową, włączając podawanie do publicznej wiadomości ich utworów w taki sposób, że osoby postronne mają do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie”.

Prawo niemieckie

5. Prawo do publicznego udostępniania zostało wprowadzone w prawie niemieckim w § 15 Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz (ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) z dnia 9 września 1965 r.⁴, w brzmieniu mającym zastosowanie do sporu rozpatrywanego w postępowaniu głównym (zwanej dalej „UrhG”), który to paragraf stanowi w szczególności:

„[...]”

2) Twórca ma ponadto wyłączne prawo do publicznego udostępniania swojego utworu w formie niematerialnej (prawo do publicznego udostępniania). Prawo do publicznego udostępniania obejmuje w szczególności:

1. prawo przedstawiania, wykonywania i reprezentowania (§ 19);
2. prawo podawania do publicznej wiadomości (§ 19a);
3. prawo nadawania (§ 20);
4. prawo udostępniania za pomocą nośników wizualnych lub dźwiękowych (§ 21);
5. prawo rozpowszechniania programów radiowych i ich publicznego udostępniania (§ 22).

3) Udostępnianie ma charakter publiczny, gdy jest skierowane do większej liczby członków publiczności. Do publiczności należy każda osoba, która nie jest związana osobiście z osobą, która wykorzystuje utwór, lub z innymi osobami, do których skierowany jest utwór i które mają do niego dostęp w formie niematerialnej”.

6. Zgodnie z wyrokiem Königshof wydanym przez Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości, Niemcy) przepisy te należy interpretować w ten sposób, że nie stanowi publicznego udostępniania wyposażenie przez zarządcę hotelu pokoi hotelowych w odbiorniki

³ Dz.U. 2001, L 167, s. 10.

⁴ BGBl. 1965 I, s. 1273.

telewizyjne z antenami wewnętrznymi⁵. Przyjmując takie rozwiązanie, trybunał ten nie uznał za konieczne zwrócić się do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym wykładni dyrektywy 2001/29.

Okoliczności faktyczne postępowania głównego i pytanie prejudycjalne

7. Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (zwane dalej „GEMA”), będące organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w dziedzinie muzyki, wystąpiło przed Amtsgericht Potsdam (sądem rejonowym w Poczdamie, Niemcy) z roszczeniem odszkodowawczym z tytułu prawa autorskiego skierowanym przeciwko GL, będącym zarządcą budynku mieszkalnego, ze względu na to, że w mieszkaniach znajdujących się w tym budynku ten ostatni udostępnia, z naruszeniem §15 UrhG, odbiorniki telewizyjne wyposażone w anteny wewnętrzne pozwalające na odbiór programów.

8. Mając wątpliwości, czy takie udostępnianie, bez „centralnego odbiornika”, stanowi publiczne udostępnianie w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29, sąd ów postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy ma miejsce publiczne udostępnianie w rozumieniu art. 3 dyrektywy [2001/29], gdy podmiot prowadzący budynek mieszkalny [zarządca budynku mieszkalnego] udostępnia w nim odbiorniki telewizyjne, z których każdy odbiera programy za pośrednictwem anteny wewnętrznej, bez centralnego odbiornika w celu przekazania sygnałów?”.

9. Rozpatrywany wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wpłynął do Trybunału w dniu 7 marca 2023 r. Uwagi na piśmie przedstawiły GEMA, rządy francuski i austriacki, a także Komisja Europejska. Trybunał postanowił rozstrzygnąć sprawę bez przeprowadzania rozprawy.

Analiza

10. Poprzez pytanie prejudycjalne sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że zainstalowanie przez zarządcę budynku z mieszkaniami na wynajem, w tych mieszkaniach, odbiorników telewizyjnych wyposażonych w anteny wewnętrzne umożliwiające odbiór programów telewizyjnych wchodzi w zakres przewidzianego w tym przepisie wyłącznego prawa autorów do zezwalania na publiczne udostępnianie ich utworów lub do zabrania takiego udostępniania.

11. Istotne elementy odpowiedzi na to pytanie wynikają z bogatego orzecznictwa Trybunału dotyczącego prawa do publicznego udostępniania. Dlatego też konieczne wydaje mi się zwięzłe przypomnienie tego orzecznictwa.

Stosowne orzecznictwo Trybunału

12. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału publiczne udostępnianie przedmiotów objętych ochroną prawa autorskiego obejmuje dwa elementy, a mianowicie czynność udostępniania oraz publiczność, do której skierowane jest to udostępnianie⁶.

⁵ Wyrok z dnia 17 grudnia 2015 r. (I ZR 21/14) (BGH GRUR 2016, s. 697).

⁶ Zobacz w ostatniej kolejności wyrok Blue Air Aviation (pkt 47).

13. Czynność udostępniania może przyjmować zazwyczaj dwie formy. Pierwsza z nich polega na publicznej transmisji chronionego utworu lub sygnału przenoszącego ten utwór z własnej inicjatywy osoby dokonującej udostępniania. Osoby należące do publiczności mogą jedynie zdecydować, czy chcą odbierać tę transmisję. Jest tak w szczególności w przypadku tak zwanych „liniowych” usług medialnych, takich jak telewizja. Druga forma udostępniania ogranicza się do podania utworu do publicznej wiadomości, w którym to przypadku osoby należące do publiczności mogą swobodnie zdecydować, kiedy uruchomić transmisję. Jest tak w szczególności w przypadku czynności udostępniania dokonywanych w Internecie.

14. Należy dokonać ważnego rozróżnienia między czynnościami udostępniania a zwykłym dostarczeniem urządzeń pozwalających na dokonanie lub odebranie przekazu. Motyw 27 dyrektywy 2001/29 stanowi bowiem, iż art. 3 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że takie dostarczenie nie stanowi samo w sobie przekazania [udostępniania]⁷. Motyw ten odzwierciedla wspólną deklarację dotyczącą art. 8 traktatu Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO) o prawie autorskim, przyjętego w Genewie w dniu 20 grudnia 1996 r. i zatwierdzonego w imieniu Wspólnoty Europejskiej decyzją 2000/278/WE⁸. Rzeczoną motyw znajduje również potwierdzenie w motywie 23 owej dyrektywy, zgodnie z którym prawo do publicznego udostępniania „należy rozumieć w szerszym znaczeniu, jako obejmujące każde udostępnianie utworu odbiorcom nieznanym się w miejscu, z którego przekazywanie pochodzi”, ale prawo to „nie powinno obejmować żadnych innych działań”.

15. Trybunał mógł zatem orzec w szczególności, że wynajem pojazdów samochodowych wyposażonych w odbiorniki radiowe nie stanowi publicznego udostępniania w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29⁹.

16. Ponadto w przypadku wątpliwości co do osoby, która dokonuje udostępniania, zasadniczym kryterium jest kluczowa rola odgrywana przez tę osobę i rozmyślny charakter jej działania. Dokonuje ona bowiem czynności udostępniania, gdy podejmuje działania – z pełną świadomością ich konsekwencji – w celu udzielenia swoim klientom dostępu do utworu chronionego, w szczególności w sytuacji gdy w wypadku braku takich działań klienci ci nie mogliby korzystać z rozpowszechnionego utworu lub korzystanie to byłoby utrudnione¹⁰.

17. W odniesieniu do publiczności, do której kierowane jest udostępnianie, powinna ona obejmować nieokreśloną, ale dość znaczną, liczbę potencjalnych odbiorców. W celu ustalenia tej liczby należy uwzględnić w szczególności liczbę osób, które mogą mieć dostęp do tego samego utworu równocześnie, ale także liczbę tych osób, które mogą mieć kolejno ten dostęp¹¹.

18. W przypadku wtórnego publicznego udostępniania chodzi o „nową” publiczność, czyli o publiczność, której podmiot praw autorskich dotychczas nie brał pod uwagę, zezwalając na pierwotne publiczne udostępnienie utworu¹².

⁷ Zobacz podobnie w szczególności wyrok Blue Air Aviation (pkt 66, 67).

⁸ Decyzja Rady 2000/278/WE z dnia 16 marca 2000 r. w sprawie zatwierdzenia w imieniu Wspólnoty Europejskiej traktatu WIPO o prawie autorskim oraz traktatu WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach (Dz.U. 2000, L 89, s. 6).

⁹ Wyrok Stim i SAMI (sentencja).

¹⁰ Zobacz w szczególności wyrok Stim i SAMI (pkt 32).

¹¹ Zobacz w ostatniej kolejności wyrok Blue Air Aviation (pkt 52, 54).

¹² Zobacz niedawno wyrok z dnia 22 czerwca 2021 r., YouTube i Cyando (C-682/18 i C-683/18, EU:C:2021:503, pkt 70).

19. Wreszcie, w odniesieniu do sytuacji analogicznej do tej rozpatrywanej w niniejszej sprawie, czyli instalacji w pokojach hotelowych odbiorników telewizyjnych podłączonych do anteny centralnej, Trybunał orzekł, iż „rozprowadzanie sygnału przy pomocy zainstalowanych odbiorników telewizyjnych przez podmiot świadczący usługi hotelarskie na rzecz jego klientów zajmujących pokoje hotelowe stanowi publiczne udostępnianie w rozumieniu art. 3 ust. 1 [dyrektywy 2001/29], niezależnie od wykorzystanej techniki przekazu sygnału”¹³.

Zwykłe zastosowanie w niniejszej sprawie?

20. Na pierwszy rzut oka odpowiedź na zadane w niniejszej sprawie pytanie prejudycjalne mogłaby wynikać ze zwykłego zastosowania przypomnianego w poprzednich punktach orzecznictwa Trybunału.

21. Głównym zagadnieniem prawnym w niniejszej sprawie jest bowiem to, czy instalacja w mieszkaniach przeznaczonych na wynajem odbiorników telewizyjnych wyposażonych w anteny wewnętrzne stanowi czynność *wtórne* publicznego *udostępniania* programów telewizyjnych, czy też jedynie zwykłe dostarczenie urządzeń pozwalających na odbiór *pierwotnego udostępniania* tych programów, przy czym udostępnianie to jest realizowane przez nadawców.

22. Przy dokonaniu rozróżnienia między tymi dwiema kategoriami czynności Trybunał uznaje za decydujący element istnienie rozmyślnego działania danej osoby w odniesieniu do samej zawartości udostępnienia, przy czym działanie to może przyjmować różne formy¹⁴. Trybunał podkreślił również, że gdyby sama okoliczność, że korzystanie z utworu przez publiczność jest uwarunkowane skorzystaniem ze sprzętu, automatycznie powodowała uznanie udostępnienia takiego sprzętu za czynność udostępniania, to publiczne udostępnienie stanowiłoby każde dostarczanie urządzeń przeznaczonych do umożliwienia lub dokonania przekazu, co jest sprzeczne z jasnym brzmieniem motywu 27 dyrektywy 2001/29¹⁵.

23. Tym samym Trybunał za czynność udostępniania nie uznał ani wynajmu samochodów wyposażonych w odbiorniki radiowe¹⁶, ani wykorzystywania, samego w sobie, internetowej platformy do przechowywania i udostępniania plików¹⁷, ani, wreszcie, faktu posiadania na pokładzie środka transportu sprzętu nagłaśniającego i oprogramowania umożliwiającego rozpowszechnianie muzyki tła¹⁸. Czynności te zostały utożsamione ze zwykłym dostarczeniem urządzeń pozwalających na dokonanie udostępniania. Ponadto już w wyroku SGAE, który dotyczył odbiorników telewizyjnych zainstalowanych w pokojach hotelowych, Trybunał wyraźnie rozróżnił zainstalowanie takich odbiorników jako takie i rozprowadzanie sygnału przy pomocy tych odbiorników¹⁹.

¹³ Wyrok z dnia 7 grudnia 2006 r., SGAE (C-306/05, zwany dalej „wyrokiem SGAE”, EU:C:2006:764, pkt 1 sentencji). Rozwiązanie to zostało potwierdzone w postanowieniu z dnia 18 marca 2010 r., Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgon Theatrikon kai Optikoakoustikon Ergon (C-136/09, niepublikowanym, EU:C:2010:151).

¹⁴ W odniesieniu do konkretnych przykładów poszczególnych form czynności udostępniania zob. moja opinia w sprawie Stim i SAMI (C-753/18, EU:C:2020:4, pkt 33–37).

¹⁵ Zobacz podobnie wyroki: z dnia 22 czerwca 2021 r., YouTube i Cyando (C-682/18 i C-683/18, EU:C:2021:503, pkt 79); Blue Air Aviation (pkt 68).

¹⁶ Wyrok Stim i SAMI, w szczególności pkt 4, 35.

¹⁷ Zobacz wyrok z dnia 22 czerwca 2021 r., YouTube i Cyando (C-682/18 i C-683/18, EU:C:2021:503, pkt 81–86).

¹⁸ Wyrok Blue Air Aviation (pkt 69, 71).

¹⁹ Wyrok SGAE (pkt 45, 46).

24. Stwierdzenie braku czynności udostępniania czyni, co więcej, zbędną, zdaniem Trybunału, analizę ewentualnego istnienia nowej publiczności²⁰.

25. Można zatem uznać, zgodnie z orzecnictwem, które właśnie przywołałem, że zainstalowanie przez zarządcę budynku z mieszkaniami na wynajem, w tych mieszkaniach, odbiorników telewizyjnych wyposażonych w anteny wewnętrzne umożliwiające odbiór programów telewizyjnych bez dodatkowego działania ze strony tego zarządcy jest podobne do zwykłego dostarczenia urządzeń, a więc nie stanowi czynności udostępniania ani w konsekwencji publicznego udostępniania w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29.

26. Pragnę podkreślić, że rozwiązanie takie byłoby moim zdaniem jak najbardziej do obrony. W pierwszej kolejności byłoby ono spójne z formalną logiką stosownych orzeczeń Trybunału. W szczególności sytuacja w niniejszej sprawie wykazuje wiele podobieństw do sytuacji wynajmu pojazdów wyposażonych w odbiorniki radiowe, którą to sytuację rozpatrywano w sprawie, w której wydano wyrok *Stim i SAMI*. W obu przypadkach użytkownik wynajmuje przestrzeń, w jednym przypadku – do przebywania w niej, w drugim – do przemieszczania się, wyposażoną w urządzenia umożliwiające, bez dodatkowego działania, odbiór naziemnych programów odpowiednio telewizyjnych lub radiowych. Podobna klasyfikacja tych dwóch sytuacji z punktu widzenia prawa do publicznego udostępniania, określonego w art. 3 dyrektywy 2001/29, wydaje się zatem czymś naturalnym.

27. W drugiej kolejności należy zauważyć, że prawo do publicznego udostępniania jest w znacznym stopniu zależne od technologii wykorzystywanej do wykonywania objętych nim czynności, polegających na przekazywaniu chronionych przedmiotów osobom nieznajdującym się w miejscu, z którego to przekazywanie pochodzi²¹. Nie jest więc zaskoczeniem, że kwalifikacje prawne w tej dziedzinie opierają się na kryterium zastosowanej technologii, odsuwając na dalszy plan inne względy, takie jak perspektywa końcowego użytkownika utworu²². Tak byłoby w niniejszej sprawie w przypadku rozwiązania opartego na braku dodatkowego działania polegającego na retransmisji sygnału telewizyjnego do mieszkań na wynajem.

28. Wydaje się zresztą, że takie rozwiązanie przyjął *Bundesgerichtshof* (federalny trybunał sprawiedliwości) w wyroku *Königshof* przywołanym w pkt 6 niniejszej opinii. Jest to również rozwiązanie popierane przez rząd austriacki i Komisję w ich uwagach na piśmie.

29. Muszę jednak przyznać, że rozwiązanie to wydaje mi się mało przekonujące z punktu widzenia osiągniętego rezultatu. W sytuacjach bowiem, w których można rozpatrywać istnienie publiczności, w szczególności w przypadku krótkoterminowego wynajmu mieszkań²³, istniałaby wyraźna różnica w traktowaniu z jednej strony mieszkań na wynajem wyposażonych w odbiorniki telewizyjne z antenami wewnętrznymi, a z drugiej strony pokoi hotelowych wyposażonych w odbiorniki telewizyjne podłączone do anteny centralnej, która to sytuacja była analizowana przez Trybunał w wyroku *SGAE*. Przyjęte w niniejszej sprawie rozwiązanie będzie zresztą mogło łatwo zostać zastosowane w razie potrzeby do sytuacji pokoi hotelowych wyposażonych w odbiorniki telewizyjne z antenami wewnętrznymi. Jednakże podstawa tej różnicy w traktowaniu, a mianowicie brak, w jednym z dwóch przypadków, czynności udostępniania ze

²⁰ Wyroki: *Stim i SAMI* (w szczególności pkt 38); *Blue Air Aviation* (pkt 72).

²¹ Zgodnie z definicją określoną w motywie 23 dyrektywy 2001/29.

²² Przykładowo umieszczenie chronionego utworu na stronie internetowej może, ale nie musi, stanowić publiczne udostępnianie tego utworu, w zależności od zastosowanej techniki – bezpośredniego umieszczenia lub „głębokiego linkowania” do innej strony internetowej – nawet jeśli rezultat jest taki sam z punktu widzenia użytkownika tej strony internetowej; zob. wyroki: z dnia 7 sierpnia 2018 r., *Renckhoff* (C-161/17, EU:C:2018:634); z dnia 9 marca 2021 r., *VG Bild-Kunst* (C-392/19, EU:C:2021:181).

²³ W odniesieniu do problemu istnienia publiczności zob. pkt 58–61 niniejszej opinii.

strony zainteresowanego użytkownika w postaci transmisji lub retransmisji, w ścisłym tego słowa znaczeniu, chronionych treści, jest moim zdaniem trudna do pogodzenia z materialną logiką leżącą u podstaw wykładni dokonanej przez Trybunał w wyroku SGAE. Również różnica technologiczna między anteną centralną a antenami wewnętrznymi nie wydaje mi się wystarczająco istotna, aby uzasadnić różne traktowanie z punktu widzenia prawa autorskiego.

30. Proponuję zatem przeanalizować niniejszą sprawę w świetle tego wyroku w celu znalezienia rozwiązania, które zapewniłoby spójność z nim, nie podważając przy tym orzecznictwa Trybunału dotyczącego rozróżnienia między publicznym udostępnianiem a dostarczeniem urządzeń umożliwiających takie udostępnianie.

Analiza w świetle wyroku SGAE

31. Przypominam, iż w wyroku SGAE Trybunał orzekł, że „rozprowadzanie sygnału przy pomocy zainstalowanych odbiorników telewizyjnych przez podmiot świadczący usługi hotelarskie na rzecz jego klientów zajmujących pokoje hotelowe stanowi publiczne udostępnianie w rozumieniu art. 3 ust. 1 [dyrektywy 2001/29], niezależnie od wykorzystanej techniki przekazu sygnału”²⁴.

32. Prawdą jest, iż w owym wyroku Trybunał nie omieszczał sprecyzować, że zwykłe zainstalowanie odbiorników telewizyjnych w pokojach hotelowych nie stanowi, samo w sobie, publicznego udostępniania²⁵. Trybunał dodał jednak, że w przypadku, gdy instalacja tych urządzeń może umożliwić publiczny dostęp do utworów nadawanych drogą radiowo-telewizyjną, ponieważ przy pomocy odbiorników zainstalowanych w pokojach podmiot świadczący usługi hotelarskie rozprowadza sygnał telewizyjny na rzecz swoich klientów, mamy w istocie do czynienia z publicznym udostępnianiem²⁶.

33. Prawdą jest również, iż w sprawie, w której wydano wyrok SGAE, chodziło o sygnał telewizyjny najpierw odbierany przez podmiot świadczący usługi hotelarskie, następnie zaś rozprowadzany drogą kablową do pokoi hotelowych tego hotelu²⁷, a zatem o retransmisję w ścisłym tego słowa znaczeniu. Nie wydaje się jednak, aby Trybunał uznał tę retransmisję za decydujący czynnik pozwalający na ustalenie wystąpienia publicznego udostępniania.

34. Trybunał doszedł do rozwiązania przyjętego w wyroku SGAE, stwierdziwszy uprzednio, że klienci podmiotu świadczącego usługi hotelowe stanowią nową publiczność inną niż publiczność, która była brana pod uwagę przez podmioty praw autorskich przy udzielaniu zezwolenia na pierwotną czynność udostępniania utworów, w tym przypadku nadawanie programu telewizyjnego. Ta ostatnia publiczność składa się bowiem, według Trybunału, z posiadaczy odbiorników telewizyjnych, którzy w gronie prywatnym lub rodzinnym odbierają ten sygnał. Natomiast osoby, które pomimo tego, że znajdują się w strefie objętej zasięgiem nadawanego programu, nie byłyby w stanie skorzystać z tego nadawania bez działania osoby trzeciej, nie stanowią części tej pierwotnej publiczności. Tym samym gdy tylko uzyskają one dostęp do danego programu, osoby te należy uznać za tworzące nową publiczność, co oznacza, że czynność, za pomocą której otrzymują ten dostęp, stanowi publiczne udostępnianie odrębne od pierwotnego udostępniania. W tamtej sprawie to podmiot świadczący usługi hotelowe, instalując w pokojach

²⁴ Wyrok SGAE (pkt 1 sentencji).

²⁵ Wyrok SGAE (pkt 45, 46 ab initio).

²⁶ Wyrok SGAE (pkt 46 in fine).

²⁷ Zobacz sformułowanie pytań prejudycjalnych w pkt 23 wyroku SGAE.

hotelowych odbiorniki telewizyjne umożliwiające oglądanie programów, podejmował działania w celu udostępnienia chronionego utworu swoim klientom, mając pełną świadomość ich konsekwencji²⁸.

35. Innymi słowy, klienci podmiotu świadczącego usługi hotelowe, którzy z definicji przebywają z dala od swojego miejsca zamieszkania, zasadniczo nie byłoby w stanie odbierać programów telewizyjnych w miejscu, w którym znajduje się dany hotel, chyba że przywieźliby własne odbiorniki telewizyjne wyposażone w antenę, co byłoby bardzo problematyczne. Tym samym, instalując w pokojach odbiorniki telewizyjne podłączone do anteny, dany podmiot świadczący usługi hotelowe wykonuje czynność niezbędną do zapewnienia im dostępu do tych programów. Ponieważ zaś klienci podmiotu świadczącego usługi hotelowe tworzą publiczność²⁹, publiczność tę należy uznać za nową, a rozpatrywaną czynność w całości za publiczne udostępnianie. Jest to sedno rozumowania przyjętego przez Trybunał w wyroku SGAE.

36. Przenosząc to rozumowanie na sytuację rozpatrywaną w niniejszej sprawie, możemy łatwo dojść do tego samego rezultatu. Po pierwsze bowiem, najemcy mieszkań na wynajem krótkoterminowy tworzą publiczność na tej samej podstawie co klienci podmiotu świadczącego usługi hotelowe. Po drugie, również przebywają oni z dala od swojego miejsca zamieszkania, co oznacza, że nie są w stanie, bez działania osoby trzeciej, odbierać programów telewizyjnych. Działanie takie w postaci zainstalowania w mieszkaniu odbiorników telewizyjnych umożliwiających odbiór tych programów należy zatem, po trzecie, uznać za dające dostęp do chronionych utworów nowej publiczności i zakwalifikować jako publiczne udostępnianie.

37. Oczywiście w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym działanie zarządcy budynku mieszkalnego nie przybiera formy transmisji lub retransmisji jako takiej. Można by zatem stwierdzić, jak zauważyłem powyżej³⁰, brak czynności udostępniania. Niemniej nadal dochodzi do rozmyślnego działania danego użytkownika w celu udzielania nowej publiczności dostępu do chronionych utworów³¹.

38. Stajemy zatem w pewnym sensie przed dylematem między z jednej strony spójnością rozumowania, zgodnie z którym nie dochodzi do czynności udostępniania w przypadku braku transmisji chronionych utworów, a z drugiej strony spójnością rezultatu, który wymaga, aby za publiczne udostępnianie uznawane było każde działanie użytkownika, który z pełną świadomością udziela dostępu do takich utworów nowej publiczności, która bez takiego działania nie mogłaby z nich korzystać.

39. Rozumowanie jest oczywiście bardzo ważne w interpretacji i stosowaniu prawa. Spójne i przekonujące rozumowanie uzasadnia dokonaną wykładnię przepisów i przyjęte rozwiązanie sporu, zarówno w oczach zainteresowanych stron, jak i szerszej publiczności³². Niemniej zbyt formalistyczne rozumowanie niesie ze sobą ryzyko przyjęcia rozwiązania, które zgodnie z przyjętą logiką może być wprawdzie spójne, ale niesprawiedliwe lub po prostu błędne pod względem merytorycznym. W takiej sytuacji moim zdaniem lepiej jest opowiedzieć się więc nie za rezultatem uzyskanym w następstwie formalistycznego zastosowania określonego

²⁸ Zobacz podobnie wyrok SGAE (pkt 40–42).

²⁹ Co Trybunał ustalił w pkt 38 i 39 wyroku SGAE.

³⁰ Zobacz pkt 25 niniejszej opinii.

³¹ Paradoks ten został już dostrzeżony w odniesieniu do wyroku *Königshof* wydanego przez Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości), przytoczonego w pkt 6 niniejszej opinii. Zobacz A. Lucas-Schloetter, *L'harmonisation européenne du droit d'auteur. L'exemple du droit de communication au public. La réception de la jurisprudence de la CJUE en Allemagne*, w: A. Favreau (red.), *La propriété intellectuelle en dehors de ses frontières*, Bruxelles, Larcier 2019, s. 45.

³² Tym razem w rozumieniu „opinia publiczna”.

rozumowania, nawet jeśli zostało już ono wcześniej przyjęte, lecz za rezultatem, który najlepiej odzwierciedla rzeczywiste podstawy i cele interpretowanej normy, niezależnie od tego, czy ma ona charakter ustawodawczy, czy orzeczniczy.

40. Prawdą jest, że w sytuacji rozpatrywanej w postępowaniu głównym zarządca budynku mieszkalnego nie dokonuje transmisji sygnału telewizyjnego do tych mieszkań, ponieważ każde mieszkanie wyposażone jest w „autonomiczne” urządzenie umożliwiające odbiór tego sygnału. Czynność zarządcy nie ogranicza się jednak do dostarczenia najemcom jedynie odbiornika telewizyjnego i anteny wewnętrznej, których mogliby używać w dowolny sposób. Wyposażając mieszkania w odbiorniki telewizyjne z antenami wewnętrznymi, które są skonfigurowane tak, aby umożliwić odbiór sygnału telewizji naziemnej dostępnego na obszarze, w którym znajduje się budynek, zarządca umożliwił najemcom korzystanie ze ściśle określonych programów telewizyjnych w wynajętych mieszkaniach i podczas okresu najmu.

41. Z tego punktu widzenia sytuacja rozpatrywana w postępowaniu głównym jest bardzo podobna do sytuacji rozpatrywanej w sprawie, w której wydano wyrok SGAE. W świetle uzasadnienia leżącego u podstaw rozwiązania przyjętego przez Trybunał w owym wyroku nie wydaje mi się, aby w tym przypadku różnice o charakterze technicznym, takie jak liczba wykorzystanych anten (antena centralna lub kilka anten wewnętrznych), czy też długość kabla między anteną a odbiornikiem telewizyjnym³³, mogły uzasadniać całkowicie odmienne rozwiązanie.

42. Moim zdaniem można zatem uznać, że poprzez instalowanie odbiorników telewizyjnych wyposażonych w anteny wewnętrzne w wynajmowanych mieszkaniach zarządca budynku mieszkaniowego wykonuje – z pełną świadomością konsekwencji swojego zachowania – „czynność udostępniania” polegającą na udzieleniu najemcom dostępu do chronionych utworów zawartych w programach telewizyjnych, które mogą być odbierane w tych mieszkaniach za pomocą tych odbiorników, w sposób zasadniczo identyczny z sytuacją pokoi hotelowych wyposażonych w odbiorniki telewizyjne podłączone do anteny centralnej.

W przedmiocie związku z istniejącym orzecznictwem

43. Rozwiązanie to doskonale wpisuje się w linię orzeczniczą Trybunału dotyczącą prawa do publicznego udostępniania. Po pierwsze bowiem, Trybunał przyjął szeroką wykładnię pojęcia „publicznego udostępniania”, niekiedy obejmując tym pojęciem czynności, które ściśle rzecz biorąc, nie polegają na transmisji chronionych utworów.

44. I tak, jak słusznie zauważa GEMA, w wyroku *Phonographic Performance (Ireland)*³⁴ Trybunał zakwalifikował jako publiczne udostępnianie dostarczanie klientom przez podmiot świadczący usługi hotelarskie nagrań dźwiękowych, w tym w formie analogowej, oraz sprzętu umożliwiającego ich odtwarzanie, mimo że czynność ta nie wiązała się z żadną transmisją i była bardziej zbliżona do wynajmu fonogramów i odpowiedniego sprzętu technicznego. Aby dokonać tego stwierdzenia, Trybunał oparł się na okoliczności, że użytkownik ów zapewniał swoim klientom dwa elementy niezbędne do umożliwienia im korzystania z chronionych utworów³⁵ – co przypomina sytuację, z jaką mamy do czynienia w wypadku instalacji odbiornika telewizyjnego wyposażonego w antenę wewnętrzną umożliwiającą odbiór i oglądanie programów telewizyjnych.

³³ Antena wewnętrzna również bowiem musi zostać podłączona kablem do odbiornika telewizyjnego.

³⁴ Wyrok z dnia 15 marca 2012 r. (C-162/10, EU:C:2012:141, pkt 3 sentencji).

³⁵ Wyrok z dnia 15 marca 2012 r., *Phonographic Performance (Ireland)* (C-162/10, EU:C:2012:141, pkt 67).

45. Co więcej, w wyroku *Airfield i Canal Digitaal*³⁶ Trybunał stwierdził, że chociaż transmisję programów telewizyjnych drogą satelitarną należy uznać za pojedyncze i niepodzielne publiczne udostępnianie, które można przypisać nadawcy, pod którego kontrolą i na którego odpowiedzialność sygnały będące nośnikami są wprowadzane do łańcucha przekazu prowadzącego do satelity³⁷, dostawca pakietu satelitarnego może udostępnić te programy nowej publiczności, dokonując tym samym odrębnej czynności objętej prawem do publicznego udostępniania³⁸. Może zatem dojść do publicznego udostępniania bez retransmisji chronionych utworów, która różniłaby się od pierwotnej transmisji. Rozwiązanie to zostało niedawno potwierdzone w wyroku *AKM (Dostarczanie pakietów satelitarnych w Austrii)*³⁹.

46. Wreszcie, w niektórych przypadkach Trybunał stwierdził, że doszło do publicznego udostępniania w sytuacjach, w których dany użytkownik bezpośrednio zapewniał publiczności obecnej na miejscu korzystanie z chronionych utworów⁴⁰. Tym samym w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony podmiotów praw autorskich zgodnie z motywem 9 dyrektywy 2001/29 Trybunał dokonał wykładni pojęcia „publicznego udostępniania” w sposób wykraczający poza ścisłe ramy „każde[go] udostępniani[a] utworu odbiorcom niezajdującym się w miejscu, z którego przekazywanie pochodzi”, obejmując tym pojęciem każdą czynność, za pomocą której użytkownik rozmyślnie podejmuje działania mające na celu udzielenie nowej publiczności dostępu do chronionego utworu⁴¹.

47. Po drugie, proponowane przeze mnie rozwiązanie nie podważa orzecznictwa Trybunału dotyczącego rozróżnienia między publicznym udostępnianiem a zwykłym dostarczaniem urządzeń umożliwiających takie udostępnianie i nie jest sprzeczne z tym orzecznictwem.

48. W szczególności rozwiązanie to nie jest sprzeczne z rozwiązaniem, do którego doszedł Trybunał w wyroku *Stim i SAMI*. W owym wyroku Trybunał orzekł, że wynajem pojazdów samochodowych wyposażonych w odbiorniki radiowe nie stanowi publicznego udostępniania. Trybunał przyjął to rozwiązanie ze względu na to, że spółki prowadzące wynajem takich pojazdów nie dokonywały czynności udostępniania, lecz zwykłego dostarczenia urządzeń umożliwiających udostępnianie⁴².

49. Jak już wskazałem⁴³, sytuacja w sprawie, w której wydano wyrok *Stim i SAMI*, i sytuacja rozpatrywana w postępowaniu głównym mogą wydawać się na pierwszy rzut oka podobne, wobec czego uzasadniałoby to ich identyczną klasyfikację prawną. Uważam jednak, że te dwie sytuacje różnią się od siebie elementem, który jest kluczowy, aby czynność można było zakwalifikować jako publiczne udostępnianie, a mianowicie rozmyślnym i nieodzownym działaniem danego użytkownika, które zostało podjęte w rozpatrywanej sprawie, a którego brak w sprawie, w której wydano wyrok *Stim i SAMI*.

³⁶ Wyrok z dnia 13 października 2011 r. (C-431/09 i C-432/09, EU:C:2011:648).

³⁷ Wyrok z dnia 13 października 2011 r., *Airfield i Canal Digitaal* (C-431/09 i C-432/09, EU:C:2011:648, pkt 69, 75).

³⁸ Zobacz w istocie wyrok z dnia 13 października 2011 r., *Airfield i Canal Digitaal* (C-431/09 i C-432/09, EU:C:2011:648, pkt 82, 83; sentencja).

³⁹ Wyrok z dnia 25 maja 2023 r. (C-290/21, EU:C:2023:424, pkt 29).

⁴⁰ Zobacz w szczególności wyroki: z dnia 4 października 2011 r., *Football Association Premier League i in.* (C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631); z dnia 15 marca 2012 r., *Phonographic Performance (Ireland)* (C-162/10, EU:C:2012:141); z dnia 31 maja 2016 r., *Reha Training* (C-117/15, EU:C:2016:379); *Blue Air Aviation*.

⁴¹ Zobacz podobnie niedawno wyrok *Blue Air Aviation* (pkt 53).

⁴² Wyrok *Stim i SAMI* (pkt 33–36).

⁴³ Zobacz pkt 26 niniejszej opinii.

50. Jak bowiem stwierdziłem⁴⁴, zarządca budynku, instalując w mieszkaniach, z własnej woli i całkowicie niezależnie od konstrukcji tych mieszkań, odbiorniki telewizyjne wyposażone w anteny wewnętrzne, rozmyślnie podejmuje działanie w celu udzielenia swoim klientom dostępu do programów telewizyjnych, które to działanie można uznać za czynność udostępniania w rozumieniu orzecznictwa Trybunału dotyczącego prawa do publicznego udostępniania.

51. Z kolei przedsiębiorstwo prowadzące wynajem pojazdów samochodowych nie podejmuje żadnych działań tego typu. Od wielu lat bowiem⁴⁵ odbiorniki radiowe są zwykle standardowo montowane w pojazdach samochodowych i zintegrowane z systemami sterowania tych pojazdów, tak że przedsiębiorstwa prowadzące wynajem rzeczonych pojazdów nie mają żadnego wpływu na ich obecność w pojeździe. Przedsiębiorstwa te nie dokonują zatem żadnej dodatkowej czynności w celu udzielenia swoim klientom dostępu do programów radiowych i nie odgrywają jakiegokolwiek nieodzownej roli w odniesieniu do tego dostępu. Ich działania można zatem traktować jako zwykle dostarczenie urządzeń, ponieważ urządzenia te są już obecne w pojazdach samochodowych od momentu ich wyprodukowania. Tym samym po udzieleniu zezwolenia przez podmioty praw autorskich na nadawanie utworów uznaje się, że podmioty te wzięły również pod uwagę publiczność, która korzysta z tych utworów za pomocą odbiorników radiowych zainstalowanych w pojazdach samochodowych, w tym w pojazdach przeznaczonych do wynajmu⁴⁶.

52. Prawdą jest, że w mojej opinii w sprawie Stim i SAMI⁴⁷ nie uznałem tego elementu za decydujący, ponieważ z uwagi na brak jakiegokolwiek zaangażowania przedsiębiorstw prowadzących wynajem pojazdów samochodowych w udostępnianie utworów drogą radiową jedyną kwestią, która się pojawiła, było to, kto dostarczył fizyczne urządzenia, która to kwestia jest bez znaczenia z punktu widzenia prawa autorskiego. Natomiast ów element ma istotne znaczenie w niniejszej sprawie, gdyż pozwala na wykazanie kluczowej różnicy, jaka istnieje między dwiema rozpatrywanymi sytuacjami. Ponadto w wyroku Stim i SAMI Trybunał nie poruszył wyraźnie tej kwestii, orzekając w sposób ogólny, że odbiór sygnału radiowego za pośrednictwem odbiornika radiowego wbudowanego w pojazdy samochodowe dokonuje się „bez żadnego dodatkowego działania ze strony spółki prowadzącej wynajem”⁴⁸.

53. Ze względu na brak jakiegokolwiek wpływu na instalację odbiorników radiowych w pojazdach samochodowych spółka prowadząca wynajem takich pojazdów nie działa także w celu osiągnięcia zysku w przeciwieństwie do zarządcy budynku z mieszkaniami na wynajem, w których instaluje on odbiorniki telewizyjne⁴⁹. O ile zaś charakter zarobkowy działania użytkownika nie jest sam w sobie czynnikiem decydującym o zaistnieniu czynności udostępniania, o tyle może on wskazywać na rozmyślny charakter tego działania.

54. Ponadto rozwiązanie, które proponuję przyjąć w niniejszej sprawie, nie stoi w sprzeczności z ustaleniami Trybunału, zgodnie z którymi zainstalowanie w środkach transportu sprzętu nagłaśniającego nie stanowi czynności udostępniania w rozumieniu prawa autorskiego⁵⁰. W sytuacji takiej jak w sprawach, w których wydano wyrok Blue Air Aviation, przewoźnik nie

⁴⁴ Zobacz pkt 42 niniejszej opinii.

⁴⁵ W każdym razie z pewnością od czasu wejścia w życie dyrektywy 2001/29.

⁴⁶ Zobacz podobnie P. Mouron, *Autoradios et droit de communication au public*, *Revue Lamy droit de l'immatériel: informatique, médias, communication*, nr 170, 2020, s. 24.

⁴⁷ C-753/18, EU:C:2020:4 (pkt 42).

⁴⁸ Wyrok Stim i SAMI (pkt 34).

⁴⁹ Zobacz podobnie wyrok SGAE (pkt 44).

⁵⁰ Wyrok Blue Air Aviation (pkt 2 sentencji).

udostępnia bowiem pasażerom systemu nagłośnienia, lecz zachowuje kontrolę nad jego używaniem i ewentualną transmisją za jego pośrednictwem utworów chronionych, która – jeśli ma miejsce – będzie wówczas dopiero kwalifikowana jako publiczne udostępnianie⁵¹. Natomiast w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym sprzęt umożliwiający odbieranie transmisji utworów chronionych, czyli odbiornik telewizyjny wyposażony w antenę, jest oddany do dyspozycji osobom należącym do publiczności, które następnie swobodnie decydują się na odbiór tej transmisji. To oddanie do dyspozycji stanowi zatem samo w sobie czynność udostępniania.

55. Wreszcie, po trzecie, proponowane przeze mnie rozwiązanie jest zgodne z orzecznictwem Trybunału, ponieważ podkreśla neutralność technologiczną, która musi charakteryzować wykładnię przepisów prawa autorskiego Unii. Neutralność tę podniesiono już w wyroku SGAE, gdzie Trybunał orzekł, że rozprowadzanie sygnału telewizyjnego przy pomocy odbiorników telewizyjnych zainstalowanych w pokojach hotelowych stanowi publiczne udostępnianie, „niezależnie od wykorzystanej techniki przekazu sygnału”⁵². Trybunał następnie wielokrotnie wspominał o zasadzie neutralności technologicznej⁵³.

56. O ile zaś elementem decydującym w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym jest rozmyślne działanie użytkownika w celu udzielenia jego klientom dostępu do programów telewizyjnych, o tyle zgodnie z zasadą neutralności technologicznej nie powinno mieć znaczenia, że dostęp ten jest im udzielony za pośrednictwem jednej anteny centralnej lub wielu anten wewnętrznych⁵⁴.

57. Tym samym okoliczność, że zarządca budynku mieszkalnego udziela najemcom dostępu do programów telewizyjnych za pośrednictwem zainstalowanych w tych mieszkaniach odbiorników telewizyjnych wyposażonych w anteny wewnętrzne, należy uznać za czynność udostępniania chronionych utworów zawartych w tych programach. Należy jeszcze sprawdzić, czy – a jeśli tak, to pod jakimi warunkami – udostępnianie to jest skierowane do nowej publiczności, zgodnie z wymogami orzecznictwa Trybunału w tej dziedzinie.

W przedmiocie istnienia nowej publiczności

58. Dla przypomnienia w wyroku SGAE Trybunał stwierdził istnienie publiczności składającej się z – traktowanych jako całość – kolejnych klientów podmiotu świadczącego usługi hotelowe⁵⁵. Uznaje się również, że klienci ci nie mogą korzystać z utworów nadawanych w telewizji bez podjęcia działań przez podmiot świadczący usługi hotelowe zapewniających im dostęp do tych utworów. Stanowią zatem nową publiczność⁵⁶, co uzasadnia wymóg uzyskania dodatkowego zezwolenia od podmiotów praw autorskich na tak dokonywane publiczne udostępnianie⁵⁷.

⁵¹ Wyrok Blue Air Aviation (pkt 1 sentencji).

⁵² Wyrok SGAE (pkt 1 sentencji).

⁵³ Zobacz w ostatniej kolejności wyrok z dnia 13 lipca 2023 r., Ocilion IPTV Technologies (C-426/21, EU:C:2023:564, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).

⁵⁴ Zobacz podobnie postanowienie z dnia 18 marca 2010 r., Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgon Theatrikon kai Optikoakoustikon Ergon (C-136/09, niepublikowane, EU:C:2010:151, pkt 41).

⁵⁵ Wyrok SGAE (pkt 38).

⁵⁶ Wyrok SGAE (pkt 42).

⁵⁷ Wyrok SGAE (pkt 41).

59. To samo rozumowanie można zastosować do zarządcy budynku z mieszkaniami, który udziela najemcom tych mieszkań dostępu do programów telewizyjnych, gdy najemcy ci zajmują mieszkania na stosunkowo krótkie okresy i szybko się po sobie zmieniają, podobnie jak klienci podmiotu świadczącego usługi hotelowe. Takich najemców można wówczas uznać za osoby, które mimo że znajdują się w obszarze objętym zasięgiem nadawania programów telewizyjnych, nie są w stanie korzystać z tych programów bez podjęcia przez zarządcę budynku z mieszkaniami działań zapewniających im dostęp do nich poprzez zainstalowanie w tych mieszkaniach odbiorników telewizyjnych wyposażonych w anteny wewnętrzne. W praktyce będzie się to w szczególności odnosiło do takich podmiotów jak apartotele (apartamenty wynajmowane w systemie hotelowym), czy też podmioty prowadzące wynajem wakacyjny.

60. Natomiast najemców, którzy ustanowią w wynajmowanych mieszkaniach swoje główne lub dodatkowe miejsce zamieszkania⁵⁸, należy uznać za „posiadaczy odbiorników” w rozumieniu pkt 41 wyroku SGAE, a zatem za osoby należące do publiczności uwzględnionej przez podmioty praw autorskich przy udzielaniu zezwolenia na pierwotne udostępnianie (w tym przypadku nadawanie telewizji naziemnej). Osoby te korzystają wówczas z chronionych utworów w ich kręgu prywatnym lub rodzinnym i nie ma znaczenia, czy odbiornik został im dostarczony przez właściciela lub zarządcę mieszkania w ramach wynajmu tego mieszkania. Takie dostarczenie należy zakwalifikować jako zwykłe dostarczenie urządzeń i nie wymaga ono dodatkowego zezwolenia.

61. Aby ustalić istnienie nowej publiczności, sąd rozpatrujący sprawę będzie musiał zatem dokonać ustaleń faktycznych dotyczących charakteru danego najmu. W niniejszej sprawie wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym nie zawiera szczegółów w tym zakresie.

Odpowiedź na pytanie prejudycjalne

62. Podsumowując, o ile przyznaję, że w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym rozwiązanie stwierdzające brak publicznego udostępniania z uwagi na to, że nie dochodzi do transmisji sensu stricto utworów chronionych, byłoby uzasadnione na podstawie czysto technicznego podejścia, o tyle rozwiązanie takie nie wydaje mi się wystarczające w świetle rozważań co do istoty, które leżą u podstaw stosownego orzecznictwa Trybunału. Logika tego orzecznictwa wymaga bowiem moim zdaniem, aby przedmiotowe działanie było rozpatrywane jako rozmyślne działanie danego użytkownika w celu udzielenia dostępu do utworów chronionych osobom, które nie byłyby w stanie z nich korzystać bez tego działania, a zatem jako czynność udostępniania. Czynność ta stanowi publiczne udostępnianie, jeżeli dane osoby tworzą nową publiczność.

63. Proponuję zatem, by Trybunał orzekł, iż art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że zainstalowanie przez zarządcę budynku z mieszkaniami na wynajem, w tych mieszkaniach, odbiorników telewizyjnych wyposażonych w anteny wewnętrzne umożliwiające odbiór programów telewizyjnych wchodzi w zakres ustanowionego w tym przepisie wyłącznego prawa autorów do zezwalania na publiczne udostępnianie ich utworów lub do zabrania takiego udostępniania, chyba że najemcy ustanowią w tych mieszkaniach swoje główne lub dodatkowe miejsce zamieszkania.

⁵⁸ Czyli gdy najem ma charakter wyłączny i trwały, nawet jeśli w rzeczywistości najemca zajmuje mieszkanie jedynie okresowo i tymczasowo.

Wnioski

64. W świetle wszystkich powyższych rozważań proponuję Trybunałowi, by na pytanie przedstawione przez Amtsgericht Potsdam (sąd rejonowy w Poczdamie, Niemcy) odpowiedział następująco:

Artykuł 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym

należy interpretować w ten sposób, że:

zainstalowanie przez zarządcę budynku z mieszkaniami na wynajem, w tych mieszkaniach, odbiorników telewizyjnych wyposażonych w anteny wewnętrzne umożliwiające odbiór programów telewizyjnych wchodzi w zakres ustanowionego w tym przepisie wyłącznego prawa autorów do zezwalania na publiczne udostępnianie ich utworów lub do zabrania takiego udostępniania, chyba że najemcy ustanowią w tych mieszkaniach swoje główne lub dodatkowe miejsce zamieszkania.